

แนวคิด และมุมมอง

เนืองบุญ วรรณโก

ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 6

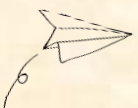
นางสาวเนืองบุญ วรรณโก

การยกระดับการให้บริการสอบบัญชีสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีภารกิจหลักในการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร โดยในปีงบประมาณ 2564 มีผู้ปฏิบัติงานด้านการสอบบัญชี รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,614 คน ประกอบด้วย ผู้สอบบัญชี จำนวน 470 คน และผู้ช่วยผู้สอบบัญชี จำนวน 1,144 คน รับผิดชอบตรวจสอบบัญชี ให้แก่สหกรณ์ จำนวน 5,174 แห่ง และกลุ่มเกษตรกร จำนวน 3,517 แห่ง ในขณะที่เดียวกันมีผู้สอบบัญชี ภาคเอกชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมตรวจบัญชีสหกรณ์อีกจำนวน 146 คน ดูแลรับผิดชอบงานสอบบัญชีให้กับ สหกรณ์ จำนวน 1,145 แห่ง ทั้งนี้ มูลค่ารวมของธุรกิจสหกรณ์ทั่วประเทศมีมูลค่าเท่ากับ 2.12 ล้านล้านบาท หรือคิดเป็น ร้อยละ 12 ของมูลค่า GDP ของชาติ อันสะท้อนได้ว่า สหกรณ์นั้นเป็นสถาบันฐานรากที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ และช่วยยกระดับรายได้ของประชาชนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง เกษตรกร กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จึงนับเป็นหน่วยงานสำคัญที่มีบทบาทในการเสริมสร้างความเข้มแข็ง ด้านการเงินการบัญชีให้กับสถาบันเกษตรกร เพื่อให้สามารถก้าวไปข้างหน้าได้อย่างมั่นคง และเป็นที่ยัง ให้แก่พี่น้องเกษตรกรได้อย่างแท้จริง

วันนี้ เราจะมารับฟังแนวคิดและมุมมองในการยกระดับการให้บริการสอบบัญชีสหกรณ์ จากผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 6 พี่เนืองบุญ วรรณโก ซึ่งคลุกคลีอยู่ในแวดวงผู้สอบบัญชี สหกรณ์มากกว่า 30 ปี พร้อมประสบการณ์การทำงานที่หลากหลายมาตลอดชีวิตของการรับราชการ ...

? ช่วยเล่าประวัติการทำงานคร่าวๆ

ที่เริ่มต้นบรรจุเข้ารับราชการในปี 2525 ที่สำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์อุดรดิตถ์ ในตำแหน่งเจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชี จากนั้นก็ได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์การทำงานในสำนักและกลุ่มงานต่างๆ ทั้งในระดับตำแหน่งผู้ปฏิบัติงานและหัวหน้างานเรื่อยมา ทั้งด้านงานตรวจสอบภายใน งานสอบบัญชีคอมพิวเตอร์ งานด้านแผนงานและการติดตามประเมินผล รวมถึงด้านการพัฒนาบุคลากร จนได้มีโอกาสขึ้นดำรงตำแหน่งหัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ครั้งแรกที่จังหวัดตาก ในปี 2552 และได้เลื่อนขึ้นมาเป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโปรแกรมระบบบัญชีสหกรณ์ ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 4 ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาการบัญชีและถ่ายทอดเทคโนโลยี และย้ายกลับมาที่บ้านเกิดในตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ 6 ในปัจจุบัน

? ภาพของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในสายตาผู้รับบริการ

🚗 คิดว่าภาพของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

หรือผู้สอบบัญชีสหกรณ์ในสายตาของผู้รับบริการเป็นอย่างไร

เป็นเรื่องปกติทั่วไปของมนุษย์ทุกคนนะที่มักจะรักในความอิสระ ไม่ชอบการถูกตีกรอบหรือถูกตรวจสอบพฤติกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มบุคคลที่มีความเคยชินกับการกระทำตามอำเภอใจ ไม่ให้ความสำคัญกับการทำตามกฎหมายหรือระเบียบต่างๆ จึงมักจะมีความรู้สึกไม่ยินดีกับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่กรมฯ และมักมองเสมือนว่ากรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นหน่วยงานฝ่ายมารที่จ้องแต่จะหาเรื่องหรือจับผิดสหกรณ์ด้วยการตรวจสอบข้อมูลทางการเงินการบัญชี ซึ่งเป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานและความโปร่งใสในพฤติกรรมของคณะกรรมการและเจ้าหน้าที่โดยตรง ซึ่งความไม่ยินดีที่มีต่อผู้สอบบัญชีสหกรณ์นี้ สะท้อนให้เห็นได้จากการไม่ให้ความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ อาทิ การที่สหกรณ์จงใจปกปิดข้อมูลสำคัญทางการเงินการบัญชี หรือส่งเอกสารตามที่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ร้องขอล่าช้า เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม พี่ไม่ได้คิดว่าสหกรณ์ส่วนใหญ่จะมีลักษณะดังที่กล่าวไปซะทุกแห่งนะ สหกรณ์ที่มีความเข้มแข็งและมีความโปร่งใสในระบบการเงินการบัญชีก็มีอยู่จำนวนไม่น้อย ซึ่งพี่คิดว่าสหกรณ์เหล่านี้แหละที่มีความเข้าใจในเป้าประสงค์การปฏิบัติงานของกรมฯ ว่าเราต้องการช่วยให้เขามีฐานะทางการเงินการบัญชีที่แข็งแกร่ง เพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าอย่างมั่นคงต่อไป ซึ่งภาพของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ก็จะได้รับความเชื่อถือความเคารพและความไว้วางใจ

การสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริการ

 ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ **ควรมีการพัฒนาหรือปรับปรุงด้านใดบ้าง**

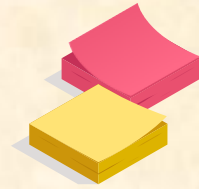
เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้รับบริการ

ส่วนใหญ่ผู้สอบบัญชีสหกรณ์ของเราปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างดีเยี่ยม โดยมีทั้งความวิริยะอุตสาหะและความทุ่มเทเอาใจใส่ในการทำงาน ซึ่งสิ่งเหล่านี้ช่วยให้การปฏิบัติงานตามกระบวนการสอบบัญชี รวมถึงการจัดทำรายงานผลการตรวจสอบบัญชีของเราส่วนใหญ่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามแผนงานที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ การให้บริการสอบบัญชีสหกรณ์จะบรรลุผลสัมฤทธิ์ได้นั้นส่วนหนึ่งเกิดจากการที่สหกรณ์นำข้อมูลจากรายงานผลการตรวจสอบบัญชีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนาการบริหารงานสหกรณ์ในด้านต่างๆ ให้สามารถปิดช่องโหว่ที่สุ่มเสี่ยงต่อความเสียหาย หรือสามารถช่วยให้เกิดการพัฒนาต่อยอดในส่วนที่เป็นจุดแข็งของสหกรณ์ให้ก้าวหน้ามากยิ่งขึ้นต่อไปได้ โดยพี่คิดว่าการที่สหกรณ์จะนำข้อมูลจากรายงานผลการตรวจสอบบัญชีไปใช้นั้น สิ่งที่สำคัญมากที่สุดคือ **“ทักษะในการสื่อสาร”** ซึ่งควรเป็นการสื่อสาร 2 ทาง เราพยายามรับฟังและเข้าใจปัญหาของสหกรณ์เพื่อที่จะสามารถโน้มน้าวให้เขาปรับปรุงหรือแก้ไขจุดบกพร่องที่เราต้องการ และหากสหกรณ์นำข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ไปดำเนินการแล้วเห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม ก็จะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือให้กับตัวผู้สอบบัญชีสหกรณ์มากขึ้นด้วย

การยกระดับการให้บริการสอบบัญชี

ควรมีการดำเนินการในประเด็นใดบ้าง

เพื่อช่วยยกระดับการให้บริการสอบบัญชีแก่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

การยกระดับการให้บริการมีหลายองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง การยกระดับทั้งองค์ประกอบจะนำไปสู่การบริการที่เป็นเลิศได้ ซึ่งไม่ใช่เพียงหน้าที่ของคนใดคนหนึ่ง แต่เป็นการดำเนินการของทั้งองค์กร องค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง มีตั้งแต่เรื่องของบุคลากร อุปกรณ์ เทคโนโลยี Software ต่างๆ และเรื่องของวัฒนธรรมการให้บริการ

สำหรับ**บุคลากร** พี่มองว่าผู้สอบบัญชีสหกรณ์ต้องมีความน่าเชื่อถือและไว้วางใจได้ ซึ่งเรามีมาตรฐานการสอบบัญชี กฎหมาย ระเบียบที่กำหนดโดยนายทะเบียนสหกรณ์ รวมถึงจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีเป็นกรอบในการปฏิบัติงาน นอกจากนี้ หากผู้สอบบัญชีสหกรณ์สามารถสอบเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือ CPA ก็จะได้รับค่าน่าเชื่อถือทั้งจากผู้รับบริการ และหน่วยงานภายนอกอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

อีกปัจจัยหนึ่งที่สำคัญคือ **การพัฒนาเครื่องมือสำหรับช่วยตรวจสอบบัญชี** เพื่อให้สามารถระบุความเสี่ยงได้ตรงจุดและตอบสนองต่อความเสี่ยงที่ระบุไว้ สร้างความมั่นใจในการได้ข้อสรุปจากหลักฐานการตรวจสอบบัญชีที่ได้รับ ซึ่งจะสามารถให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงต่อธุรกิจ รวมถึงให้คำปรึกษาด้านอื่นๆ อย่างที่กรมฯ เองได้มีการพัฒนาเครื่องมือ รวมถึงแนวทางต่างๆ เช่น เครื่องมือ Smart 4M และแนวทาง Remote Audit ก็ช่วยในเรื่องของความสะดวกรวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่าย และหากมีการนำ Smart 4M มาใช้อย่างเต็มศักยภาพ ก็จะช่วยในเรื่องการสอบบัญชีได้อย่างมาก รวมถึงสามารถเตือนภัยล่วงหน้า เนื่องจากสามารถจับสัญญาณผิดปกติได้แบบ real time

ปัจจัยที่สำคัญอีกข้อคือ **วัฒนธรรมการให้บริการ** แม้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์จะเป็นหน่วยงานภาครัฐ แต่ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายมุ่งเน้นระบบราชการ 4.0 ให้ประชาชนเป็นศูนย์กลาง หรือ People Centric จึงควรจะต้องมีกระบวนการสร้างวัฒนธรรมการให้บริการเพื่อให้เกิดเป็นเอกลักษณ์ขององค์กร หากสามารถสร้างค่านิยมและวัฒนธรรมการให้บริการ มีทีมงานที่เป็นมืออาชีพ มีอุปกรณ์ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพการทำงาน พี่คิดว่าสิ่งเหล่านี้เป็น **Key success factors** ในการยกระดับการให้บริการสอบบัญชี

สิ่งนี้ อาจไม่ใช่เรื่องที่จะเกิดขึ้นในเร็ววันนี้ แต่การตั้งเป้าหมายที่จะยกระดับการให้บริการเป็นก้าวสำคัญ หากเราพูดเรื่องเดียวกัน คิดไปในทิศทางเดียวกัน เรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องไกลตัวแน่นอน

การใช้ประโยชน์จากรายงานผู้สอบบัญชี

➔ จะทำอย่างไรเพื่อให้สหกรณ์นำรายงานผลการตรวจสอบบัญชี

หรือรายงานของผู้สอบบัญชีไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาหรือปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์

เรื่องนี้อยู่ที่การสื่อสารระหว่างผู้สอบบัญชีกับสหกรณ์ ทั้งที่เป็นการสื่อสารผ่านตัวอักษร และการสื่อสารทางวาจาระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ ผู้สอบบัญชีสหกรณ์จำเป็นต้องมีทักษะในการสื่อสาร รวมถึงการใช้ภาษาที่กระชับและเข้าใจง่าย เพื่อให้สหกรณ์ตลอดจนหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องมีความเข้าใจในข้อมูลแสดงสถานะการเงินของสหกรณ์ และสามารถนำข้อมูลดังกล่าวไปใช้ประโยชน์เพื่อการปรับปรุงพัฒนาสหกรณ์ให้เจริญก้าวหน้าได้ นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีเองอาจใช้การสื่อสารผ่านการยกตัวอย่างถึงกรณีความเสียหายที่เกิดจากข้อบกพร่องในการบริหารจัดการที่ไม่ได้ปฏิบัติตามข้อแนะนำที่ผู้สอบบัญชีระบุไว้ในรายงานผลการตรวจสอบบัญชีเพื่อให้สหกรณ์เล็งเห็นและตระหนักถึงความสำคัญของเนื้อหาสาระในรายงานดังกล่าวควบคู่กันไปด้วย

ทิศทางการให้บริการงานสอบบัญชีสหกรณ์ในอนาคต

➔ คิดว่าในอนาคตการให้บริการงานสอบบัญชีสหกรณ์ควรพัฒนาไปในทิศทางใด

สิ่งสำคัญที่กรมฯ ควรให้ความสำคัญคือ การนำเทคโนโลยีหรือนวัตกรรมมาใช้ในการตรวจสอบ เพื่อให้ใช้เวลาในการตรวจสอบน้อยลง และได้ผลลัพธ์ที่แม่นยำมากขึ้น เกือบ 100% รายการธุรกรรมที่มีความซับซ้อน หรือข้อมูลที่มีปริมาณมาก วิธีการตรวจสอบแบบเก่าอาจใช้ไม่ได้ผลอีกต่อไป ขณะนี้มีการพูดถึง Big Data, Data Analytics หรือเทคโนโลยี Blockchain เหล่านี้ล้วนเป็นนวัตกรรมที่กรมฯ ควรมองไปข้างหน้าว่าจะนำมาใช้ประโยชน์ได้อย่างไร ไม่ควรมองว่าเป็นเรื่องไกลตัว ยังมาไม่ถึงเรา โดยอาจจัดตั้งเป็นทีมเล็กๆ เพื่อศึกษาเรื่องนี้ อย่างน้อยก็เป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญ ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาทักษะผู้สอบบัญชีเพิ่มเติม เช่น ทักษะการวิเคราะห์ข้อมูลที่มีปริมาณมาก และมีลักษณะที่ไม่มีโครงสร้าง หรือที่เรียกว่า Unstructured Data

ในอนาคตข้างหน้า หากกรมฯ ต้องจัดเก็บค่าธรรมเนียมในการสอบบัญชีจากสหกรณ์ เราอาจต้องแข่งขันกับผู้สอบบัญชีจากภาคเอกชน เมื่อถึงเวลานั้น เราพร้อมที่จะแข่งขันหรือไม่ เพื่อยากให้พวกเราลองนึกภาพสำนักงานตรวจสอบบัญชีจังหวัดต่างๆ เป็นเสมือนสำนักงานสอบบัญชีหนึ่ง โดยมีบริษัทแม่ตั้งอยู่ที่เทเวศร์ และมีสำนักงานตรวจสอบบัญชี ประจำภูมิภาค 10 แห่ง หากเราจะออกนอกระบบ เราพร้อมแล้วหรือยัง หากเราจะเก็บค่าธรรมเนียมสอบบัญชี เรามีความมั่นใจมากแค่ไหน ...

การยกระดับการให้บริการงานสอบบัญชีเป็นคำถามสำคัญ อะไรคือสิ่งที่ทำแล้วแสดงให้เห็นถึงการยกระดับการให้บริการ เป้าหมายการให้บริการของเราคืออะไร และเราจะไปถึงเป้าหมายนั้นได้อย่างไร สิ่งที่พี่กล่าวมาเป็นแค่มุมมองเล็กๆ มุมมองหนึ่ง ก็หวังว่าจะเป็นประโยชน์และช่วยกันคิดต่อไป ช่วยกันกำหนดทิศทางและแผนที่จะเดินไปสู่จุดหมายดังกล่าว การยกระดับการให้บริการนั้นเท่ากับเป็นการเพิ่มคุณภาพการตรวจสอบด้วยเช่นเดียวกัน **หากเราตั้งใจθύถูก เราก็จะได้คำตอบที่ใช่ ...** พี่คิดแบบนี้ละ

ทางทีมงานกล่าวขอบคุณท่าน ผอ. เนื่องบุญ พร้อมกับวางสายไปอย่างเงิบๆ ครุ่นคิดถึงสิ่งที่ได้คุยกัน เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องที่จะพลิกโฉมหน้ากรมตรวจบัญชีสหกรณ์ไปอีกเส้นทางหนึ่ง ซึ่งเป็นเส้นทางที่ท้าทาย เป็นเส้นทางที่ไม่คุ้นเคยสำหรับหน่วยงานที่มีอายุ 69 ปีในปี หากเราตั้งหางเสือหรือกำหนดทิศทางได้แล้ว ก็ไม่ใช่เรื่องยากที่จะร่วมมือร่วมใจเดินไปยังเป้าหมายที่กำหนด อย่างไรก็ตาม ก้าวแรกเป็นก้าวที่สำคัญเสมอ

ร่วมให้คะแนนบทความ

ลุ้นรับรางวัลพิเศษ **จำนวน 5 รางวัล**

สำหรับผู้ร่วมโหวตให้คะแนนบทความ

ประกาศรายชื่อผู้โชคดี

ผ่านทาว **Facebook: Coop Auditing R&D**

วันที่ 16 เมษายน 2564

shorturl.asia/VO7MA

